

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

ас. Карпенко І. В., студент гр. Ф-01 Федчун С.В.

У сучасному світі розвиток країни практично неможливий без участі у світових глобалізаційних процесах, у результаті чого економіка поступово інтегрується до міжнародних фінансових ринків.

Найважливішою та найдинамічнішою сферою прояву глобалізаційних процесів стала фінансова глобалізація, під якою розуміють вільний та ефективний рух капіталів між країнами та регіонами, функціонування глобального фінансового ринку, реалізацію глобальних фінансових стратегій транснаціональних корпорацій та банків [1, с. 173].

Вивченню впливу процесів глобалізації на фінансову систему, у тому числі і банківську, присвячені дослідження таких вчених як М. Діба, З. Луцишин, Є. Осадчий, Л. Примостка, І. Хоминич, Н. Шелудько. І. Школьник та ін.

Стан банківської системи будь-якої країни має важливе значення в умовах розвитку національної економіки, бо саме банки є одним із головних інвесторів у економіку країни. Але зі швидким поширенням глобалізаційних процесів основною проблемою є забезпечення стабільності банківської системи для нормального та динамічного розвитку економіки.

Українська банківська система також інтегрується у світові глобалізаційні процеси, але рівень її конкурентоспроможності значно нижчий за іноземні банки. Тому останнім часом починають створюватися іноземні банки або банки з іноземним капіталом, котрий поступово витісняє вітчизняних суб'єктів господарювання, при цьому не завжди відстоюючи інтереси країни, у яку інтегрується.

Основним мотиваційним фактором входження іноземних інвесторів на банківський ринок України стали одержані ринкові переваги, вищий прибуток на капітал та можливість розширення свого бізнесу. Це стосувалося насамперед середніх за розміром західноєвропейських банків, яким не вдавалося збільшити обсяг операцій у Західній Європі через конкуренцію й обмеженість вільних ресурсів. Утім, саме регіональна експансія спричинила ситуацію, що банки стали головними інвесторами національної банківської системи [2, с. 22].

Присутність іноземних інвестицій дозволила підвищити конкурентоспроможність національних банків, покращилася якість послуг, зріс кваліфікаційний рівень банківського персоналу, відбулося поширення світового досвіду та інноваційних банківських технологій тощо.

Незважаючи на позитивні моменти вкладання іноземного капіталу у банківську систему України, існують і значні недоліки [2, с. 22]:

- вивезення капіталу у вигляді прибутку за межі країни базування;
- поступове витіснення з окремих сегментів ринку банківських послуг банків з вітчизняним капіталом;
- ризик обмеження суверенітету в грошово-кредитній політиці і перспектив реалізації національних економічних пріоритетів;
- низька адаптованість чинної законодавчої бази до міжнародних стандартів регулювання банківського капіталу тощо.

Також до внутрішніх проблем функціонування банківської системи України можна віднести недовіру населення до банківської системи, збільшення рівня доларизації економіки (збільшення валютних кредитів та депозитів), недосконале законодавство щодо регулювання банківської сфери. Розробка проекту закону щодо введення податку на дохід з депозитів також негативно позначиться на вітчизняній банківській системі.

На разі банківська система України починає інтегруватися у світові глобалізаційні процеси, але для динамічного розвитку необхідно:

- укрупнення національних банківських установ шляхом злиття чи поглинань, для протистояння витісненню з ринку;
- вдосконалення механізмів державної фінансової підтримки банків;
- вихід банків на міжнародні фінансові ринки, відкриття філій та створення об'єднань із ТНБ;
- розробка відповідних законопроектів для посилення контролю над банківською діяльністю;
- тимчасово законодавчо обмежити рівень іноземного капіталу у вітчизняній банківській сфері, щоб досягти необхідного рівня розвитку і підвищити конкурентоспроможність, у порівнянні із великими європейськими банками (так у Японії чи Швейцарії іноземний капітал у банківській системі займає не більше 8%).

1. Примостка Л.О. Фінансова глобалізація: сутність, форми прояву, наслідки / Примостка Л.О., Чуб О.О. // Фінанси, облік і аудит, 2011. - № 18. – С. 172 – 183.

2. Диба М. Вплив глобалізації на банківську систему України / Диба М., Осадчий Є. // Вісник НБУ, 2011, листопад. – С. 19 – 23.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 200-201.